

Szerkesztőségi iroda:

Főir: Szt. Ferenciek háza, emelet. balra. — Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Pál könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlóterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítottak

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egyes évre 4 Ft
Fél évre 2 Ft
Nagyed évre 1 Ft
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések négy előfizetésnek:

Budapest: Goldberger A. V. és
Kekstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalok H., Dukas M., Oppelt A.,
Dauhe G. L. és társai és a Herold
Brünnen: Stern M.

Nyitló: határozat 10 kr.

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI ISMERETTERJESZŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

A „Muraközi térségi önszervező szövetkezet”, a „Csáktornyai Takarékpénztár”, a „Muraközi Takarékpénztár”, az „Alsó-Muraközi Takarékpénztár”, az „Önszervező szövetkezet”, a Muraközi-heggyvidéki közművelődési „Önképző kör” hivatalos közlönye.

A tanév végén.

A múlt héten folytak le az iskolai zárvizsgálatok és évszázad ünnepeik. Vidéktől több iskolájáról kaptunk értesítést és tudósítást, amelyek élénk képei az illető iskolák egy évi működésének. Igéretnéköz képet, a következőkben közöljük az illető ismertetéseket és tudósításokat:

1). A csáktornyai polgári iskola érte sítőjéből kitűnik, miszerint a lefolyt tanévben a tanulók száma 83 volt; az I osztályban 30 a II-ban 21, a III-ban 16, a IV-ben 9, az V-ben 5, a VI-ban 2. Az I. osztályt sikerrel végezte 20, elégtelen osztályzattal 10 tanuló. A II. osztályt sikerrel végezte 17, elégtelen osztályzattal 4 tanuló a III. osztályt mind a 15 sikeresen végezte. Az IV. osztály 9 tanulója közül 1 bukott. Az V. és VI. osztályt mindannyian jól végezték A tanév közben kilépett 2 tanuló a tanító-testület a hitoktatókkal együtt 10 tagot számlált. Az értesítő elején az igazgató (Pálya Mihály) a lefolyt tanév történetét írja le. Ugyanó, amint említett, a polg. iskola évszázad ünnepein tanulásos beszédet tartott a szülőkhez és tanulókhöz. A beszéd egész terjedelmében lapunk jövő számának tanügyi rovatában lesz közölve.

2). A csáktornyai községi elemi néptanoda értesítőjét Jeney Gusztáv igazgató szerkesztette. A tanító-testület a hitoktatókkal együtt 10 tagot számlált. A tanulók száma 476 volt. Vallásra nézve 365 r. kath 106 izr. és 5 ágostai. Az iskolának van könyvtára, tanszertára, faiskolája.

3). A perlaki állami elemi iskola érte sítőjéből kitűnik, hogy a tanító-testület 9 tagot számlál. A tanulók száma 544; 521 r. kath és 23 izr. Az iskolának van könyvtára, tanszertára, faiskolája. Az értesítőt az igazgató: Tóth Sándor szerkesztette magyar és horvát nyelven.

4). A muraközi-heggyvidéki áll. elemi népiskolák értesítőjét magyar és horvát nyelven összeállította: Kovács Gyula igazgató. Ez értesítő magában foglalja: a stridói, rác-kanizsai, orehovsáki és goricsizai áll. iskolákat illető adatokat a lefolyt tanévről. Stridón 5 Rác-Kanizsán 2, Orehovsákon és Goricsizán 1-1 tanító működött A tanulók száma Stridón 207, Rác-Kanizsán 125, Orehovsákon 39, Goricsizán 52 volt; mindössze: 423

5). Az alsó lendvai polg. iskolai érte sítőt Dr. Bartha Gyula igazgató tette közzé, aki a lefolyt iskolai év fontosabb mozzanatairól s az intézet állapota és belső vezetéséről figyelmet érdemlő adatokat közöl. A tanító-testület a hitoktatókkal együtt 8 tagot számlál. A tanulók száma 57, közöttük több vend és horvát anyanyelvű. A má-

sodrendűek száma 12. A polgári iskola 4 osztályból állott.

A perlaki áll. elemi iskola vizsgálatáról a következők értesítést vettük:

A perlaki m. kir. állami elemi iskola a 1. évi június hó 22-én és 23-án megtartott évszázad vizsgájával ismét nyilvános bizonyítékát adta életre valóságának. — S daczára a tanító-testületben évszázad előfordult változásoknak s a tanterem szétosztásának, az eredmény, melyet a növendékek felmutattak, felülmulta a jelenvalók várakozását. — Ha mindezekhez vesszük azt hogy a növendékek értelmén magyar feleleteikkel már az alsóbb osztályokban feleltek a hallgatóság, hogy horvát ajku iskolában van. — a derék tanítói karnak csak köszönetet és elismerést szavazhatunk —

A midőn ezt itt a nyilvánosság terén is teszszük, nem mulasztjuk el ismételt hangsúlyozni, hogy mily dicsőséges volna, ha Muraköz többi — s még most is a legkedvezetesebb állapotban levő iskolái is — az állami iskolákkal legalább némileg megközelíti felszerelés — és munka felosztásig fejlesztetnének, hogy ez által az általunk anynyira óhajtott hazafias „cél” minél előbb és minél biztonságban érhetnék el.

Egy másik tudósítónk a következőket írja: A tanév szerencsésen be van fejezve. A kis fizyiológusok újjongva tudnak ki az iskola ajtaján, hogy két egész hónapra bucsút vegyének azon helyről, ahol 10 hónapon keresztül tanultak, izadtak ebben a nagy melegben. Azonban munka után egy kis szórakozás is jól esik még a nagyoknak is, hát még a világ kicsi polgárainak! De a kicsi sereg nem is engedni ám el. Égsz évben örül neki és számlálgatja, hogy milyen jól nap majd a „majálison”. Végre a nehezen várt nap, június 23-dika is elkerkezt. Az iskola azonban már délben tele van örvendő, mosolygó arcokkal, kik dobogó szívvel várják a „muzsikásokat”. — Ki, kitukosnak az utcára nézni, vajjon nem jönnek-e? Végre egyik megpillantja őket, sikoltva szalad be a kapun, kiabálva: jönnék, jönnék! Nosza rajta, van most öröm, újjongás, majd felfordulnak a házat, mert nem mindennap van Am Perlakon gyermek majális.

Most megérkeznek a barna legények. Erre a kis had sorakozik s zászlókkal feltöprekve, zeneszóval megindul Ottok felé. Ámbar az út szerfelett poros s a hőség majdnem elviselhetetlen, nem éri azt a kis mulatók, azért csak előre, előre a cél felé! A türelem végre is rózsát terem: s ime már ott vannak a csarda kapuja előtt, mely felett pompás arany betűkkel ott díszelg a kedves „Isten hozott.”

Bemelve, elhelyeskednek az árnyékos fák hűsében s úgy félóra múlva, már valamennyi ott ugrál a felöntözött térségen s járja a csárdást vilagos vir . . . ah! mit mondok, sötét este! Közben, közben énekeltek is, még pedig oly szepen, hogy mindnyájukat megiepett, úgy hogy annak tanítója Czizmesia János ur valóban elismerést érdemel. Közledik az est, a gyermekek öröme véget ér, ismét sorba állanak s a tanítók vezetése alatt az áll. iskola épületig mennek,

bonnét szétoszlva kiki egy kedves nap emlékét vitte magával.

A gyermekek eltávolsa után kezdődik a felöntött mulatsága. A helybeli intelligencia kivétel nélkül mind s a vidékről is sokan voltak jelen. Ez az egyedüli mulatság, melyet mintegy néptanópeleynek lehet nevezni, ahol rangkülömbég nélkül, kedvere mulathat mindenki. Ki-ki a maga módja szerint: szegény, gazdag, jól érzi itt magát. Es, még az egyedüli társasoszejevel, mely a meglátott társadalmi életet némiképp észtertárja, ahol nem mutatkozik oly kirívón az egyes kasszók közötti létező választás s a mely valamennyi mulatság között a leglátogatottabb. A felöntött reggelit vigadtak.

A gyermek-mulatság költségei fedezéséhez hozzá járultak szívesek voltak: Grész Aajos 3 ft, Kostyal Ferencz 3 ft, Banelly Sándor 1 ft, Sostarics Pál 1 ft, Verli Ferencz 1 ft, Dr. Böhm Sidni 1 ft, Pecek György 1 ft, Blazinovics 1 ft, Simon Lajos 50 kr, Bannely L. 50 kr, Horváth Mihály 50 kr, Sipos Károly 50 kr, Verly Ernő 50 kr, Götz Ferencz 60 kr, Frankl Simon 60 kr, Hajdinyák János 30 kr, Hajdinyák István 25 kr, Szébenyi 30 kr, Plichta Kázmér 20 kr, Sohár 30 kr, Sipos Elek 30 kr, Weindorf Márton 20 kr, Sümegné 40 kr, Összesen 1 ft. 85 kr. Ebből a kiadás 1 ft 30 kr. Maradék 2 ft 55 kr. A maradékból 2 ft, a magyar nyelvben leg több elemenestellett 2 gyermeknek osztott ki, 55 kr. pedig a „szegény tanulókat segélyező egyesület”-nek átadták.

Nem hagyhatjuk említés nélkül Grész Aajos helybeli ügyvéd urnak nagylelkű adakozását, aki, hogy a szegény gyermekek se éhezzenek, 300 darab süteményt készítettet. Grész ur ez által sok szegény gyermek könnyeit szártotta fel.

Követeére méltó nemest, mely jutalmat önmagában leli.

A stridói áll. elemi iskola zárvizsgálatáról a következők tudósítást kaptak:

Mult hó 23-án tartott meg a stridói m. kir. állami elemi népiskola 1887—88. tanévi zárvizsgálatát, amelyen a helybeli s tanügyért lelkesülő közönség megiehetős számmal volt képviselve. Az évi eredményről a tanító-testület tagjai lelkiismeretesen beszámoltak, amennyiben a jelenvalók a vizsgálat befejeztével osztalton tetézéssel párosult megelégedésüknek adtak kifejezést. A jelen volt szülők pedig könyvegy megiehetva mondtak köszönetet az illető osztálytanítóknak ama szép eredményért, melylyel gyermekeik a tanévet befejezték.

De minden hízegés nélkül is elmondható, hogy a stridói népiskola minden évben újabb és újabb bizonyítékát szolgáltatja megleptő sikerével annak: miszerint fontos és magasztos hivatásának tudatában, buzgó tanítótestület mindent elköve, hogy híven megiehetjen amaz intencióknak, amelyek az iskolát néhány évvel ezelőtt megteremtették.

Sajnos, hogy a környékbeli intelligencia nem szerencsétlenül látogatásával legálább a vizsgálatok alkalmával, mert ez érdeklődéssel igen nagy hatással volna a tanítók munkásságára, másrészt felkeltené a vidék népében az érdeklődést az iskola

iránt, amelynek hiánya, még igen nagy akadály a legkitartóbb törekvés és buzgalomnak — daczára is az általános sikernek.

▲ muraköz hegyvidékről írják :

Mult hó 26-án volt a rác kanizsai 29-én pedig az orehovcsái állami népisoklak zárvisgálata, amely utóbbin járá uk tanügyeért igazán lelke-től főszolgabirája tek Vrancsai Károly ur is jelen volt tek. Szabó Lajos f-mihályoveci fővadász iskolafogató urral együtt. Mindkét iskola vizgálata igen szép eredményt tüntetett fel s világos bizonyítékát adta a tanítók szorgalma és fáradtságának s meglepő sikerét mutatta a tanulók — precia feleleteiből itélve azok haladásának főleg a toagyar nyelvöl; amelynek tanítására s maradandóvá tételére nagy buzgalommal sok fáradtságot áldoznak a tanítók.

Igazán kívánatos volna, hogy jövőben az iskola látogatásra nagyobb szigorral köteleztesse a tankötelesek, hogy a felső vidék gyermekei nagyobb arányban részesülneek a nekik annyira szükséges tanítás magasztos áldásaiban.

Rác-Kanizsáról vettük a következő sorokat :

Iskolai-zárvisgálata Rác-Kanizsán Az állami iskolai zárvisgálata Rác Kanizsán jun. hó 26 án tartatott meg a környékbeli szép számban összejött intelligencia s az iskolai gondnokság életében.

Az iskola mint előbb években, csinosan fel volt díszítve lobogókkal és az ünnepegy külső emelése a mozarak szölkak. De szerény tehetőségem megítésével a vizgálata valódi belső értékét is dicéretesnek mondhatom, különösen a felsőbb osztályokban a szép eredmény megmutatta, hogy a gyermekek magyar s anyanyelvükön között ismerete, értelemmel adatott nékik, s mondhatom, hogy a jelenlévők elismerését teljesen kiérdemelte

A vizgálata befejeztekor Kozma Márton g. elnök 2 frt. több tanügybarát pedig sajtóközleg osztott ki néhány ezüst pénzt, a szorgalmas s magukat kitüntető tanuló közt.

Mondhatom, hogy öröm töltheti el minden szülő és népbarát keblét a magyar kormány amaz intézkedése, hogy itt a határon lehetővé tette a nép gyermekeinek a magyar s anyanyelvük tanulása és az ismeretgyűjtés áldásos gyümölcseit élvezni

Engelje Isten ezen magasztos intézmény tcvafejlesztését. *Több tanügy barát*

Muraköz multjából

XXII.

Strido.

II.

— Egy párosnak 1750-ben történt fejegyzési nyomán —

A teljes joggal hegyinek elnevezett plébániát és a hozzá tartozó vidék híreit egy év óta a polgári származásu, Magyarországon született Besztrozay György vezeti, a ki Bonban kiváló sikerrel elvégeztén a teológiát, tudományával, ájtatóságával, kedves modorával, és különösen rendkívüli büszkéséval csakugyan megérdemelte, hogy erényeit tekintetbe vévén, mielőbb magas pap-i méltóságra e-rele-sék annál is inkább, minthogy messze kiterjedt hegyek közti plébániája, a legteresebb plébániák egyike. —

Stridon kívül ugyan is hozzá tartozik : Jalsovecz, Veschieza, Gibina, Sztanietnek, Verhovecz, Borkin, Hernye, Preszeka, Gorichicza, Grabrovnik, Gluboka, ezenkívül a rác kanizsai kastély, a mely a Mura folyó parján építve gyakorri vizáradásoknak van alavezte, külömben rendkívüli egészséges hely, a hol állítólag pestis nem grasszál soha.

Mind ezekhez számítandó még : Glubokov-

csák (nagy és kis), Leszkovchák, Veschieza, Strigovchák, Vussivichak, Cziganeschák, Ternovchák, Prekopa, Lobovchák, Martinovchák, Sztanietnichák Rimschák (nagy és kis), Kozlovchák, Permyk, Kerche Sprincz Raszkirchák, Gibinschák (nagy és kis), Sztatinyák, Orehovchák és Buszovchák.

A hegyeken túl, a Mura folyó s az osztag mellett kis patak hídjánál, amely felől jövet a hid közelebe a rác-kanizsai kastély fölött a Mura folyóba ömlik, van fiók kápolnája.

Először fából, később kőből állítottatott fel itt Nepom. szt. János szobra, a melyhez lassankint a plébános elődje Dollár Tamás, a leelőbbi hatóság és Nepom. szt. János tisztelői adakozásaiból kis kápolnát megfelelő taronynyal építettet; és a szoborhoz ollar állítottatott, mely cselekedete által a fenní vértanu iránti tiszteletet, mai napig is tetemesen őreghittete.

A stridói vár melyről Bonfinus történet író pogány névvel Istrigó, tesz emjítést — Stridó város főszomszédságában levő Strigovchák nevezetű, a legfinomabb borokat termő magas hegyre támaszkodva — jelenleg romokban hever.

Schvaritz Matyas valami hítes okmány alapján tudni véli, hogy ama vár 1505. évben, mint Illyó Ernő gróf tulajdon, teljes virágzásban volt, a menniben azon okmány aláírása között Czár Balázs mint a stridói vár kapitánya szerepelt.

E szerint téves egyek ama nésete, hogy Czillej Fridrich gróf, gonosz életet élvén — ama várbán villámütés által halálra mult ki, a midőn a vár is es alkalommal teljesen szétzuatván, a gróf hulláját romjai alá temette volna.

A fennnevezett gróf ugyan is 1452. évben halt meg vagyis testvére Cillej Ulrich gróf előtt, a ki az 1436. évben mint a grófi család utolsó sarjadéka — Hunyady László által megöletett, és így mintegy 53 évvel előbb, mint Czár Balázs által aláírt okmány tanusodik. Minthogy arra nézve, hogy mikor, és mily alkalommal rombolatott szét a stridói vár, sem a történetírók irataiban, sem pedig hagyomány után biztos tudomást szereznem nem lehetett, föl kell tennem néhány komoly férfiuval egyetértőleg : hogy a stridói vár egyszerűen elhagyatva, lassan lassan romba dűtt, és pedig részint azért minthogy erős levegőjében, nem igen kedvezett az egészségnék, részint pedig gyakori vihámtámadások miatt, a melyek — oly magas hegyen levén a vár — nagyon is gyakran alkantankodtak. — Az egyik poetának szavai szerint: Ne scandas, altos ferentia fulmina montes. Villám szóró magas hegyekre ne másszál.

(Folyt. köv.)

KÜLÖNFELÉK.

— **T. Olvasóinkhoz!** Lapunk julius elsejével a III. évfolyamba lépven, tisztelettel kérjük az előfizetési hátralékok megküldését és az előzetesek megújítását!

Lapunk alakja marad a régi. Terjedelme a körülményekhez (sürgős közlemények és hirdetésekhez) képest, hol 8, hol 6 oldal leendő. Tartalmát illetőleg tovább is igyekszünk egyrészt az értelmiség, másrészt a nép igényeit lapunk kitűzött programja értelmében kielégíteni.

A t. olvasóközönség szives jóakaratát tisztelettel kéri

a „Muraköz” szerkesztésére és kiadóhivatalára

— Csakotnya város e hó 3-án képviselőtestületi ülést tartott. Ez ülésen történt az egészségügyi és építészeti bizottság megválasztása. Az elsőbe megválasztottak: Dr. Krasovecz Ignác (elnök), Szakonyi Zsigmond, Bencsák Ferencz, Pálya Mihály, Horváth Lajos, Schvarz Jakab, Fink János, Pethő Jenő, Jeny Gnsztáv, Dr. Schvarz Al. e t. utóbbiba pedig: Szakonyi Zsigmond (elnök), Prusztz Alajos, Ziegler Kálmán, Morandini Balint, Szilágyi Gyula, Rosenberg Lajos, Debics János.

— **Tanítóválasztás** volt e hó 2-án Csakotnyán. A polgári iskolához kinevezett Zrinyi Károly helyére közs iak tanítónak meg lett választva egyhangulag Dobossy Elek bellatinetzi tanító, a csakotnyai tanítóképezdénk egykori volt növendéke.

— **A „Hattyú”-vendéglő** nagyteremének építése ügyében a városi építészeti bizottság e hó 4-én ülést tartott. Az építés kimondatott és Morandini helyb. építőmester megbízottat, hogy a nagyterem és egy új ebédlő építésére nézve 8 nap alatt adjon be tervet.

— **Beküldte Kovács Ferencz kir. posta és táviratizati díjtáblázatát** a kocsiostai franko küldeményekről. Ara 30 kr. A czélszerű táblázatot ajánljuk t. olvasóink figyelmébe. Kapható lapunk kiadóhivatalában.

— **A második gyógyszerért** ügye Kálivoda, volt letenyei gyógyszerész Csá. tornyán egy második gyógyszerért óhajtván felállítani, kérvényére ez ügyben — a járási főszolgabíró ur által intézet áirat folytán — a közegészségügyi bizottság ülést tartott. A bizottság a kérdésnek alapos megvitatása után egyhangulag kimondotta, miszerint a tervbe tett második gyógyszerért felállítása Csakotnyán nemcsak hogy nem kívánatos, de egyenesen káros volna a már fenálló gyógytár tiszteséges extentiájára nézve. A bizottság indokait 7 pontban jegyzőkönyvb. foglalta.

— **A vallás és közoktatásügyi miniszterium** a stridói vára körében létező állami iskoláknál esedékes 5% os iskolai adót ezuttal kivételesen és utóljára elengedte. — **Kraljevcezen** második tanítói állomás szerveztetik; a Goricsában szükséges harmadik tanerő ügyében pedig az érdekelt helyi iskolai hatóságot a kir. tanfelügyelő ur megkereste.

— **A legradi tüzoltói táncszalám** felülfizetői névszámából (1 lapunk m. számát) amint tudatják velünk Légrádról, kimaradt Konkolyi József, aki 1 frtal járult a jótékony czélhoz.

— **Felkeréztünk** a következő sorok közzétételére: Alulírtnak 12 éves leánya Csakotnyáról 100 cs mag dohányt vitt, Felső Vidafalván eltesztvén kocsiját, Neumann beliczai korszáros kocsijára tette fel a dohányt, amit ő nem tudván, baza vitte a csomagot. Azonban miut becsületes, más vallású ember 7 nap mulva kikuatatta, hogy ki a károsult s irt, hogy jöjjenek el a dohányért. Mint olyannak, akitől való lehet, hogy ha értékesebb holmit tárn is, visszaadja tula donosának : nyilvánosan is megköszönöm sziveségét! Podbreszt, 1888. június 28. Pankó János korszáros.

— **Czirkovlyanból** kértek fel bennünket az alábbiak közlésére: Reméljük az illető iskolai hatóságok hazafisága és ügybuzságától, hogy olyan dolgok többé sehol sem fordulnak elő mint jelenleg Czirkovlyanban, ahol a község a helyett, hogy az elrendelt építéshez szükséges anyagot iparkodnék beszerezni, még a jelenlegi 240 tankötelesen alig negyedrészt befogadni képes helyiségnél is czélszerűtlenebbet vett fel.

— **Tanítói lakul** pedig az eddigi tisztességes ket szobát, egész konyha, kamara, udvar s b. szoval szabad lakás helyett, egy szobát, füstös félk. n. háat, tűzveszélyes rongyos lakást vettek fel, s még azt is megtiltották a tanítóknak, hogy butorait tűzveszély ellen biztosithassa: „Mert akkor tűzveszély esetén nem segítené az illető házi gazdának házat oltani.” Persze a sok deputatio csak nem maradhat eredménytelenül. — K.

Otrovna kača.

Višeput se pripeti, da otrovna (giftna) kača koga pčiči a on si pomoči nezna. Tak je v Pančovi nezadnja jednoga pojedelavca otrovna kača vgrizla i usmrtila. Nije svaka kača otrovna, ali koga bi takova slučajno vgrizla, on naj ova včini: Ranu gde je otrovna kača svoj otrov nuter pustila, treba j taku izcecati i van pljunuti, ranu s octom ili s ostrim lugom čim predi izprati. Dobro je mesto, gde je otrovna kača vgrizla, zerečim željezom zežgati, a kaj je najbrže s ostrim nožom izrezati. Vgriznjeni kotrig mora se dobro prevezati, da otrov po žilah do srce nedejše a k tomu prez svakoga premišljanja doktora zvati. —

Mesečlivot.

Dokazano je, da ima mesečlivi ljudi, koji v suu po krovu plaze i ako je nebudimo, sami prez pogibelji na svoje mesto nazad dođu. Nesme se takov prebuditi, ar ako bi ga od velikoga njegovoga sna gor sdramali, mogel bi se vmoriti. Ovak je Jablonski Ferencz tešak v Budapeštu prošli mesec v svojoj mesečlivoti na krov splazil po noči i onad se gori betal. Nepazljiva žena zakričala je na njega, na kaj se je prebudil i s krova dol srušil ter si rebra i druge dele tela spotrl tak, da je malo do njegovoga življenja.

Osuda.

Postovani čitatelji budu se još zmislili na Szimics Ivana trgovečkoga pomgčnika, koj je v Trstu mladoga Grimmea vmoril, peneze mu vzal ter njegovu mrtvo telo v svojem stanu v jednoj laici par tjeđnov skrito držal. Nemilostivni taj tolvaj vlovljen je v Budapeštu za kratko vreme a iztraga proti njemu trajala je do veda. Zadnje dane meseca juniša izrečen je sud, po kojem ima Szimics za grdi svoj čin podnesti smrt i to na galgah.

Čudnoviti tolvaj.

Peczu Joun gyiročki stanovnik is-l je nezadnja sa svojom ženom v Temesvar. Na putu zestane se sa Duga Štefanom, koj v hip vstane pred uje ter je na tolvajski način zastavi. Nije potreboval peneze, ne, nego izvadi oružje i dižeči ga prama Peczu, zavise na ovoga. Ili mi vveda ženu tvoju daš, ili si taki mrtev! Siromani preplušeni Peczu, kaj je mog-l začeti? Odpustil je lepu svoju ženicu drzovitomu tolvaju ter brzo odbezal v varoš, da prijavi sudu tolvaja ter da ženicu svoju iz njegovih šakah osloboditi. Nije li ženica v sporazumljenju bila s tim tolvajom?

Javna zahvala.

Iz Podbrešta niše podpisanoga kči 12 let stara, nesla je iz Čakovca duhana 100 komada, pak v Gornj. Vidovec se prepoznala odgvojega foringasa, dela je duhan na kola Najmana o tera a iz Bellice. On nije znal, što mu je ovu stvar del na kola, odpeljal je dimo. Ali kakti pošten človek, kakti druge vere, za 7 dana je zvedel, čiji je kvar, pisal je po stvar dojni. Hvala mu, od takvoga se moči nadjati, da i veku stvar najdjenu bi nazad dal.

U Podbrestu, 28. juniša 1888.

PANKO JANOS

krčmar.

Kratke novosti.

Čakovečkog zbirnog kotara ablgat: g. Királyi Pál je g. Ziegler Kalmanu ove dneve pisal, da je hotel ove dneve med svoje zbiratelj dojni, ali je betežen. Zato na jesen je ostavil svoj pohod, kada bude vre i puk bolje čas imel poslušnuti njegovu prijavu od orsačkog s-ravišća.

Magjarska slovnica.

Nekoji potrebni razgovori v magjarskim jeziku za one, koji bi se radi znali nekaj po magjarski razgovarjati.

Od spavanja i stajanja.

Az átvárástól és felkeléstől.

Stanimo se, sunce je vre sđavnja izišlo. Keljünk fel, a nap már régen felkelt. Ja nebi bil misil, da bi tak kesno bilo. Én nem hittem volna, hogy oly késő volna. Ja sem imel zločestu noč. Nekem rossz éjelem volt.

Postelja mi nije bila prav napravljena.

Az ágyam nem volt jól megcsinálva.

Pri glavi je bilo prenizko.

A fejnél nagyon alacsony volt.

Je su li vendar imeli bele vilahne?

Volt-e mégis féhér lepedője?

Ne, kajti vendar bil sem truden, zato sem dobro spal. Nem, mégis mivel fáradt voltam, avért jól aludtam.

Ja sem tak teške senje imal, da sem se nekulikopot prebudil.

Nekem oly nehéz álmaim voltak, hogy néhányszor felébredtem.

Ja sem jih čul v suu govoriti. Én hallottam őt álmaim beszélni.

Takvem načinom vendar njim bil dug čas. Ily módon mégis hosszú volt önnök az idő.

Ja zahvalujem na takvom vremena prikračenju.

En köszönöm az ilyen időrovidítást.

Znaja li, kaj veli latin (deak)? Tudja-e, mit mond a latin (deák)?

Ljubiti i neljubiti se; čakati i nedečakati; v postelji ležati i nespati; jesu tri dugovanja, koja bi mogla človeka v grob spraviti. Szeretni és nem szeretni; várni és hiába várni; az ágyban felkúdni és nem aludni; három dolog, amelyek az embert képesek a sirba kergetni.

Moj prijatelj! kulikokrat bi bil moral vre vumreti. Barátom! hányszor kellett volna már nekem meghalnom.

S kem je človek stareši, s tem gusteše takove smrtne betege podnaati mora. Minél idősebb az ember, annál gyakrabban kell ilyen halálos betegségeket elviselnie.

Jo ja čutim svaki dan više i više. Ezt én ézem mindennap jobban és jobban.

Naj bude, kak hoče, trsimo se mi čim predi vkraj ođiti. Hadd legyen, amint akar, igyekezzünk minél előbb elmenni.

Samo malo potrpljenje, ja moram jošče jednoga lista pisti. Csak egy kevés türelem, nekem még egy levelet kell írnom.

Komu hočeju pisati? Kinek akar írni?

Sinu mojemu, koj v Kaniži v školu hodi. Fiammak, aki Kanizsán iskolába jár.

Zakaj ga školate? Minek taníttatja?

Za duhovnika. Lelkésznek.

Jeji se dobro vuči? Vajjon jól tanul?

Hvala budi Bogu, dobro! Hála legyen Istennek, jól!

To je treba, ar koj duhovnik hoče biti, mora se vnuo vučiti. Ez kell is, mert aki lelkész akar lenni, sokat kell tanulnia.

Kolendar.

(Od 24-ga do 30-ga)

8. Nedelja. Kilian.
9. Ponedjeljek. Breto.
10. Tork. Amalia.
11. Sreda. Pius I.
12. Četrtek. Margareta.
12. Petek: Margareta. Senjem v D.-Dubravi.
14. Subota. Bonaventura.

Licitacije.

Proti Fabri Jožefu 19-ga juliša, v Podturnu. —
Proti Lukovnjak Janušu 14-ga juliša v Čakovcu.

CENA ŽITKA

Kuruza 6.—6.10 — Pšenica 6,70 6 80 Hrz
5. 5.50 Jedmen 5.—6.— — Zob 5.75

LOTTERIJA.

Žpni: 1. juliša 1888.

SS. 37. 30. 70. 72.

Ođgovorni urednik:
MARGITAI JOZSEF

Hirdetések.

4 2661888

SZIVARKAPAPÍR
A VALÓDI
LE HOUBLON
francia gyártmány
Cawley és Henrytől Párisban.

Utánzásoktól óvatok!

Esen papír Dr. J. J. Pohl, Dr. H. Ludwig és Dr. D. Lippman urak, mint a bécsi egyetem vegytan tanaraitól a legjobban ajánlatik és pedig a kútnó minőség és tisztaság végett és minthogy sbban semminemű, az egészségtnek ártalmas anyag vegyítve nincsen.

340-NUMER DES ÉPIQUETES. 17, rue Bézarq, à PARIS

Máriaczell gyomorcsöppek.
Külnő hatás szeri a gyomor minden betegségből.

Védőjy.

Főhímlhatatlan átvégylőny, gyomorgyöngösgy, ross illatú lelezz, telofvőny, savanyu felbőny, kolika, gyomorhurut, gyomorégy, homok és drakapapólos, túlságos nyálkafőny, széklet és itókál vala túltelheles, kúllstak, lep, máj- és aranyeres bántalmak ostalban. — Egy üvege ara használati utasítással együtt 35 kr., ketős pórtak 60 kr. — Képzőtt székletés Brady Károly győgyeszerész által Kremierben (Mór-Varoság).

Kapható minden győgyesertárban.

Óvat: A valódi máriaczell gyomorcsöppeket sokat hamisítják és utánozzák. A valódiság jeleit minden üvegenk piro, a fenti védőjyvel ellátott borítékba kell gőnyölyve lennie és minden üvegehez melékelt használati utasítással meg kell jegyezve lenni, hogy az Kremierben Győgyesertárban kőnyvnyomlatában nyomott.

Valódi minőségben kapható: **Zágráb:** Az igazalmrendűk győgyesertárban. Čermak József győgyes Hrád-Šandor győgyes. Katkő János győgyes. Podó József győgyes. Pospisil S. győgyes. N.-Kőnyvnyomlat Prago: Béla győgyes. Hőgyes-Černy. Wenzl Miksa győgyes. Lőndőny, Kőnyvnyomlat József győgyes. Mőnyvnyomlat. Bőlica B. győgyes. Pragra. Bilinski Hippol. győgyes. Szt.-Győgyes, Pollatsek R. győgyes. (Hatarőryidők.)

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi hogy az államkincstár végrehajtónak, Fabri József és neje Vukovits Terézia végrehajtást szenved elleni 133 f. t. 29 kr. tőkötvetelés és járuléki iránt végrehajtási ügyében a nagy kanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbíróság területén lévő a podtoreni 121. tk. 151. hrsz. s. 607 f. t. r. t. ingatlant a arverést ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1888. évi július hó 19-ik napján delután 3 órakor

a podtoreni község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is elodadni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10⁷.-át vagyis 60 f. t. 70 kr. készpénzben vagy az 1881 LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kékült dött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályozati elismerőnyút átszoigáltatni.

Kelt Csáktornyan a kir. bírószág mint tkvi hatóságnál 1888 május 13-án. 705 1-1

Hirdetmény.

A 254. v. 88 sz. a. Haggenmacher Henrik javára Lutovnyák János eilen f. b6 9 ik napjára hirdetett árverés

f. évi július hó 14-ik napján d. e. 9 órakor Csáktornyan fog megtartatni

a 27-ik számban már közzé tett feltételek szerint.

Csáktornyan 1888 július hó 1-én. Mojnár József bir. v. hajtó. 706 1-1

DELLER J.

Leginkább lithion tartalmu savany. Legjobb asztali és üdítő ital. Kipróbált gyógyszer a légzési szervek katurusainál rheuma, gyomor és hughólyagbántalmaknál

LITHION TARTALMU

REGEDI

SAVANYUVIZE

Főraktár **Gräner Testvérek**nél Csáktornyan.

DELLER J.

Radgovinska

Najbolša lithion sadržajuča kiselina. Najboljša stolnata i okrepljujuča pitvina. Izprobanó vračvo proti tezkom dihanju, katarušu, kostobolji i drugimi betegi vu zeludcu.

LITHION sadržajuča

Kisela voda

Glavno skladište je pri braći **GRANERU** vu Čakovcu.

703-2-6

FEHÉR MIKLOS

am k. Államvasutak gépgyára vezérnöke és több kiváló gazdasági gépgyár képviselője. Budapest, üllői-ut 25-. Köztelek.

Ajánlja a m. kir. Államvasutak gépgyarában készült, tűzveszélyt elhárító szikralógóval ellátott és faszén vagy szalmafüstre berendezett 6, 8 és 10 lóerejű **LOCOMOBILOKAT** melyeknél a nagy tűzszekrény folyton tüzelő anyagban nagy megtakarítás eredményeztetik; az ugyanazon gyárban készült,

teljelmulhatatlan munkaképességű

48", 54" és 60" széles

vaskeretű gőzcseplőgépeket

két szab. s kiváló fontosságú szerk. ujtással és pedig:

a) az uj, maguk között négyzetű lyukat bezáró s rostélyzat alakjában egymásra illesztett keményfa rudak-kákból alkotott törekrösta, mely által a törekben 180 szor kevesebb szem megy veszendőbe;

b) a meghosszabbított rázó asztal, mely a szalmának egy második kirázását eszközöli s mi által a szalma közt 2¹/₂ szor kevesebb mag marad vissza, mint az eddig ismert legjobb gőzcseplőgépeknél, mely eredmények a m. övári és kassai kísérleti állomások által számszerűleg hivatalosan konstatáltak. — Azonkívül ajánlom

2. 2¹/₂, 3, 3¹/₂ és 4 lóerejű **locomobiljainkat** hozzájuk tartozó pánccsészőges cséplőgépekkel, valamint mindennemű járgány cséplőgépeket, Hollingswort-szénagereblyéket, tükaszalókat, aratógépeket és minden egyéb legjobbaknak bizonyult és szolid szerkezetű mezőgazdasági gépeket leszállított árak mellett

Arjegyzekek kívánatra ingyen és bérmentve.

Szabadalmazott szeges gőzcseplőgép

3¹/₂ és 4 lóerejű

fa- szén- vagy szalmafüstű gőzmozgonyok számdra,

10 órai munkaképesség 4500-6000 k. éve,

teljesen tisztán elcsépelve és osztályozva,

szokkal csekélyebb szék- és hajterés és fűtőanyagban.

teljesen nagyobb és jobb munkaképesség,

könnyebb szállítás mint a verőléces gépeknél.

Arjegyzekek kívánatra.

Ezen gépeket erős szerkezeten gyártja és gyorsan, valamint előnyösen szállítja

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

első magyar gazdasági gépgyára

159 a 2-6

Budapest

Külső vácz-ut 1. szám

— **Mura Szombatban** Balogh szintársulata játszik, — amint az odaváló lap írta — még pedig furcsa körülmények közt. Először is: publikum nincs, de hát ez másodszor is megcsik; másodsor: a szinpad (valószínűleg kocsiszin) felső padozata félnyera marhabőrrel van telerakva, amelynek büzös kipárolgásától mind a színész, mind a néző kénytelen orrát befogva tartani; harmadsor: előadások alkalmával mozdolatlan szuhancok a színházban ülőkre kavicsokat hajigálnak. Szép mulatság!

— **Eljegyzés.** Verly Ernő perlaki póstamester jun. 30-án jegyezte el Sipos Emilia ki-asszonyt, perlaki állami iskolai tanítónőt, özv Sipos Károlyné urnő műveltelekü s kedves leányát. — Az ég áldása a kötendő frigyén!

— **M. Szt.-Mártonból** írják a következőket: M. hó 26-án a délutáni órákban a kath. hívők Kecskés Ferencz új plébánosuk jövelete alkalmából szép ünnepélyt rendeztek. A fára határán Steinauer András körjegyző az előjárók és banderium élén magyar nyelven meleg szavakkal üdvözölte az új plébánost. Ennek végeztével a banderium az előjárósággal az új lelkészt az anyaközség végén lévő kápolnáig kísérte, ahol 1000-nél több, mind a két nembeli egyénből s 24 fehérbe öltözött koszorus leánykából álló néptömeg várta. Itt Majhen

Ferencz tanító a nép iránti tekintetből horvát nyelven üdvözölte a plébánost. Amidőn az új lelkész örömet szép szavakkal fejezte volna ki, megindult a menet szép rendben s a templomba érve, elhangzott a Te Deum ennek végeztével pedig az új pap híveit az oltári szentséggel megáldva fejezte be az ünnepélyt.

— A zala-egerszegi-szent-iváni helyi érdekl. vasut részvényesei Hátzky Kálmán végrehajtó bizottsági elnök ur felhívására szép számmal jelentek meg június hó 26-án a gazdasági egyesület nagytermében tartott értekezleten, melyen egyhangulag kimondatott, hogy a szent-iván egerszeg-csáktornyai vasut érdekliségi köréhez csatlakoznak s akik ezen vasut részvényeire jegyeznek, ezeknek a szent-iván egerszegi helyi érdekl. vasutra aláírt részvényei megsemmisítettek mondattak ki.

— Királyi Pál ur, kerületünk általános tisztelt országgyűlési képviselője e napokban Csáktornyára Ziegler Kálmán körjegyző urhoz levelet írt, amelyben sajnálatának ad kifejezést, hogy tervezett utazását kerületébe, egészségi okokból sajnálatára kénytelen az őszre halasztani, amidőn a nép is mezeit munkáját végezvén jobban ráér vele érintkezni. Megemlítjük, hogy köztisztelőben álló képviselőnk egyébként is nagy figyelemmel kíséri kerületének ügyeit

s amennyiben lapunk olvasói között van szerencsénk tisztelhetni, az uton minden muraközi társadalmi mozgalomról pontosan értesül.

— **Kinevezés.** Török Ernő szombathelyi kir. közjegyzői helyettes, lapszerkesztő, városunk volt lakója Mura Szombatba kir. közjegyzőnek nevezetett ki.

— **Alesperesi kinevezés.** Zágrábból értesítenek bennünket, hogy Mihálovics József bibornok-érsek úr Ó Eminenciája Hrgár István szent máriai plébánost és volt helyettes alperest alsó-muraközi alesperessé és kerületi tanfelügyelővé nevezte ki.

— **Zacherl János** a hírneves rovar-írópor feltalálója és készítője h. hó 1-én, 74 éves korában Bécsben meghalt. Mint fiatal kezdő ember porával beutazta egész Európát, amíg pora hírneves lett. Özvegye folytatja a Zacherl-féle por gyártását.

— **Szerkesztői füzetek** L. T. „Költői kísérletek” közül — mint ön maga is nevezi a beküldött verseket — némi simitgatással közölhető az 1, 3, 4, 6- és 8. számú; ellenben a többi nem válik be, a 9. számú meg épen lélektani képtelenség. A „novellákból, rajzokból” stb. is kérünk mutatót.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JÓZSEF

TEČAJ V. VU ČAKOVČU 8. JULIUSA 1888. BROJ 28

MEDJIMURJE

Urednička pisarna:
Glavni pišec, fraterska hiža, živo na kondignaciji. — S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tiče se zadružna novina, naj se pošilja na ime Margitai Jozefa urednika vu Čakovec.
Izdateljstvo:
Kajizara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošilja.

Redplata cena je:
Na celo leto 1 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvrt leta 1 frt
Pojedini broji koštaju 10 kr.
Obznane se poleg pogodbu i fal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povuđljivi list za puk.
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Štabežu glasnik: „Medjmurškoga polpomagrijega i čakovčičkoga društva „Čakovečki šparkasse“, „Medjmurški šparkasse“, „Božjo-Medjmurški šparkasse“ i „Polpomagrijega društvo“ „Gorjko-Medjmurškoga kulturnoga društva“

Chinezi i njihove navade.
Na temelju najnovetih statističkih podatkov izračunal je engleski konzul, da država chinezka broji do 400 milijunov ljudstva. Ovaj lepi broj dušah človečanskih zasluđuje da se upoznamo s tim narodom i njegovimi običaji.
Stanovnike Chine moremo razdeliti na 4 rede, to su: 1. Vučeni ljudi, 2. poljodjelavci 3. rukovrstenci (me tri) i 4. trgovci. Oni sami uvrstjuju ljudstvo v pojedine razrede po letah t. j. do 10 let su početnikov stenge, od 10 let do 20 ga je kraj mladosti, od 20. do 40. red jakosti i ženitbene sposobnosti, od 40. do 50 službeno uposobljeni, od 50 do 60 poznanje zabludab, od 60 do 70 kraj dobe, od 70 do 80 su redke tiče, od 80 do 90 su hrdjavo lice a od 90 do 100 su skrajna meja života.
S letni rastu pri Chinezih stenge postjuvana. Strahovita je kaštiga odmerjena na one, koji stareše nepoštjuju ili ako nevolju trpečega starca nepodpomažjuju. Zato je China puna starce podupirajućimi zavodi. Poljodjelstvo je jako pri njih rezprostranjeni i osobito se razmeju vu goojenje raznovrstnih zemljah; sve probaju i napravjuju, samo da bude zemlja prema njihovim silnim potrebočam razmerno plodonosna. Vu zbiranju hranah nemaju nikakvih predsudah. Sve podeju, vu čem samo malo hraniva

najdu. Psi, osobito mladi, sluđuju jim za najobičnešu hranu. Stakori i miši se njim niti najmenje neduriju, dapače vu veliko se hrane mesom od kačah i jopicah. Gnjlja hrana takajše njim nije odurna, ribe najrajsi živaju onda, kada ove ve smrde ter rižkasi, koju s njimi mešaju, dobru duhu i tek daju.
Kak hrane, tak su jim pila jako jednostavna i nezabrana.
Thea je pri njih svakomu, bogatašu i siromaku svakdašnje pilo. Oni su tak vu hrani kak vu pilu jako umereni, na dan dvaput jedu, pred polodne około desete a po poldan około pete vure. Samo prama mleku imaju predsude i ovo drugi neotiva tam kak samo naseljeniki.
Na zemlji morti nema orsaga zvun Chine, gde bi smrt tak strašno haračiti znala, kak tam; tu ljudi iznenade i to na velike broje hmiraju, kaj na svaki način zločeste hrane prouzrokuju. Čudnovito pak je to, da do življenja nedržje vngovo a i mrtva telesa nepospjavljaju s onim čutenjem, kak drugi narodi, jednom rečju: nema vu njih čuti za pštenje. Mrtva telesa u tuliko nepoštjuju da večkrat takvo na onom mestu izgijili, na kojem je vu mrla. Na nekujih mestih su zazidane kule (turni), koje imaju s jedne strani otvor, kam roditelji, koji prevngovo dece imaju, svoje prvorođence nuter spohitaju osobito pak

zenske. Vkradjenje ili ubijanje dece je vu nekujih pokrajinah Chine navadna stvar.
List iz Šv.-Martina.
Jako poš g. Urednik!
Po božjoj milosti, lepe starosti sam se doživl vu lepim našem Medjmurju, ali došestja novog plebanuša svečanost, takovu kakovu naš vezdašnji gospodin Kecskés Ferencz sveto-martinski plebanuš od farinikov svojih dobil, još videl nisam. Mili, moji Medjmurški čitatelji mozbit, vam drago, ako vam cel dogodjaj vu naših lepih medjmurških novinah za vaše ravnanje i nasleduvanje obavestim.
Kad bi bil naš gospodin plebanuš vu naš hatar stupil, dočekal ga je gospodin notariuš iz obćinskih poglavari i s banderium iliti konjeniki s zastavami, gde taki od gospona Steinauer Andraša notariuša po magjarskim jeziku pozdravljeni postal. Po pozdravu taku od ovoga mesta vu najlepim redu sprevodili su nam dragoga plebanuša ne daleko od cirke do jedne kapele, gde je više do 100 obvodvojeja spola ljudih čekalo sa 24 belo obleđenimi devojčicami iliti tak zvanih svatevcami; ovdi opet pozdravljen je nastal od gospona našega navučitelja Majhen Ferencza po horvatskim jeziku zato, da pozdravljen je svi

farniki razmeti mogli jesmo. Pozdravu ovomu se naš novi plebanus jako raduval i sve naš srčeno pozdravil je. Po dokončenju ove svečanosti genuli smo se s lepom redom, a prošecom uo cirkvu, gde su najprije Te Deum iliti Tebe Boga hvalimo s popevkom počeli, zatim pako s svetim šakramentom od novog našeg plebanusa blagoslovljeni bili jesmo. Tak smo dovršili ovu svečanost, željajući, da naš novi plebanus med nami vno go i vno go letah vu miru i zadovoljnosti naj živeju.

Sv. Martin, dne 28. juništa 1888.

Gollár Juraj
cemešter.

Z A B A V A

Zuleima.

Isčitana pripreta iz hrvatske militarke granice.

(Dalje).

Ja sem osvedočen, moj dragi stari, da ti dobro hoćeš, odgovori oficir, ali za sada ipak mi se čini, da vidiš iz muhe elefante, kaj bi ov jedini stari proti nam tulikom hotel, pak ako bi i kakvoguo uništjućega plana vu sebi gojil, zar bi onda ovu puću, koju svojom kcerjum nazivlje i koja od straha sva treptče, sobom vzel? Poslušaj me Jefrem! za kakov zločin izvesti, pri kojem je prevzetnost i hitra jakost potrebna, nebi si oni tam prek takovoga doživljenoga starca, koj je već s jednom nogom v grobu, zebraali bili. Budi prez brige, naši dva vlovljenjeki niti moreju potajno od ovud oditi, niti nam kaj zla včiniti; sad me ostavi samoga i idi na svoje mesto na stražu.

Poluhnuti je moja sveta dužnost gospon komandant, odgovori starina, ali ako sem gda sli nigdar svoju patrolu oštro i mudro vodil, ove noći ju sigurno budem.

Oficir je pisal svoju prijavu. Harambaša je podučavaj svoje ljude, kak se danas pri patroli, koju budu poduzeli, osobito vladati imaju; bura je prestala, mesec i zvezde vu se na nebu pokazale, vu sobici stražarnice, gde se je stari turčin s svojom kcerjum nahadaj, započne sledeći spomenek:

Kći: Za volju proroka, premenite vaš plan odustajte od umorsva!

Otac: Si bedasta slabosćna žena! em baš prorok je on isti, koj me je na veliko pozval, da onoga, koj nam naše plane kvari i koj nam je velike škode već nanesel, iz puta spravim. On nek padne od moje ruke!

Kći: Barem odgovorite to na koje drugo vreme!

Otac: Jeli si ob pameti? Kaj bi ja, kakovoj bedaći za volju, koja sama nezna kaj hoće, ovakovu lepu priliku, koju su dapače isti elementi podupirali, zamudil? mući sad i pusti me vu miru, do pol noći bum malo dremal, i dok bum ovak počival, bude veliki prorok moju desnicu objačil, onda nebude drhtala i kugla nebu svoj cilj falela.

Kći: Ali za volju Alaha, ako vam zlo izpadne, kaj bu onda iz mene, zar me hoćete divjem soldatom, našim neprijateljom vu ždrelo hititi.

Otac: Tako mi Mahomeda! ti govoriš bedasto, em baš zato, kajti si ti zmemom, ovi lahkoverni kršćenjeki niti nesumnjaju na kakovo izdejstvo, kaj nesam sama čula, kaj je oficir rekao? pak ako i ja padnem, tak padnem za našu veliku stvar, moji prijatelji kojih ima na stotine, budu se za to skrkvju i ognjem fantili, a tebe na nikakov način nebudu vu škramplih neprijatelja pustili. Neboj se mikaj, to je sve tak mudro proradunano, da predi nego obćenita njihova

pomoćna trupa na pomoć bu mogla dojtii, bude već vse vu ognju a naš neprijatelj, ov komando vodeći kršćanski pes, bu se već vpekel vozil, mi se pak bumov vu gustu trstinu pri Uni skrili, da nas oko hrvatskih strelcov nedosegne. Idi moje dete, sedi si tam pak miruj, ja bum malo dremal.

Kći na to poslušala, ter sedeć vu kutu, niti oko nesmekne od segurnostjum, da bu plan dobro izpal, snu povdal. Na jeden krat se nekakva misel v glavi devojke porodi, i ona se tiho stane.

Po prstih, stiha hoćeć, se došulja devojka do vrat sobice, koja su vu veliku sobu stražarne vodila, gde je oficir baš službenoga lista, vu kojem je prijava glede ovih dveh stala, pečatil. Kakti kakov duh, potegnula se je ova, vu kopreni zaviti obrazom devojka črez tiho odprla vrata i stane koprenu z lica čole vzevši i kažiprst na vusta metnuvši, kakti znamenje mućanja pred lajtinanta. Ves osupjen, stupi oficir jeden korak nazad. Njegova draga Zuleima je stala pred njim. Posla kratke pauze, opadne ona oficiru na prsa, jeden vrući kušec, na kratkom priobćenoga pogibelj, koja ga čeka, vrućom ljubavjum podupirane zaklinjanje, da se toj pogibelji vugne i puna dečinske ljubavi molba, da se njezinomu otcu, za taj čin, nikaj nedogodi, bil je nekulikih minutah rezultat.

Dalje stjeđi.

Emanuel Kollay.

KAJ JE NOVOGA?

Post. citateljem.

Novine naše su od prvoga julišta vu III. četvert stupile, zato prosimo naše post. predplatnike, naj nam zaostatke pošleju i predplate ponoviju. Forma, sadržaj i velikoća novinah naših ostane i na dalje takva, kak je do vezda bila, tojest na jednoj polovici budu magjarska a na drugoj hrvatske štive i to negda na dva, negda pak na poldrugim arkušu Trsili se budemo i na dalje, da budemo s sadržajem i člankami našemi, citateljem našim po volji mogli činiti. Preporučamo i na dalje vu prijateljstvo novine naše svim citateljem i jesmo s pozdravom:

Uredništvo i izdateljstvo „Medjimurja“.

Čuvajmo se na željeznici.

Erdman trgovac putovaj je po željeznici iz Moskve vu Brest. Pri Smolensku pridružil mu se je jeden gospon, koj se je lisičavo ponašal. Vu jeden zgodni čas podrži taj gospon Erdmanu pod nos svoj žepni rubec a za par minutah popadne Erdmana vu tvrđi san. Kada se je prebudil, onda već nije bilo polek njega onoga gospona, a na svoju žalost opazil je, da mu i vura zlatna s lancem skupa, a kaj je najgorše moštja sa 25.000 rubelov fal. To je bil kunšten i prevejani tolvaj! Čuvajmo se na željeznici!

Ivan Zacherl.

Vu Beču vumrl je 1. julišta Ivan Zacherl, vu 74. godini života svojeja, utemeljitelj glasovite tvornice praška proti gamadi (švabe, stenice i t. d.) Pokojni je kakti mladi putnik rezprostranil pripuit svoj, pod imenom „Zacherlov prašak“ sada svud poznato sredstvo proti gamadi. Za pokojnikom tugujuća obitelj bude tvorniču dalje vodila.

Duhan.

Vu jednom malom družtvu spomenovala su se gospoda podraželoga duhana. Ipak nije lepo, reče jeden, da su nam cigare i duhan tak podražile! Čudnoviti je ipak človek taj naš gospon Tisza! Zakaj? zapita drugi gospon, koj je bil poznati ljubitelj finih cigarah. Ja sem za ovo podražanje baš zah-

valnostju dužen gosponu ministru! A kak je to bilo? zapitaju dragi s vlikim začudjenjem: toga bar niti jeden pušač nije želel! Pak ipak je tak moja gospoda, reče ovaj čisto ozbiljno. Vidite, dok su cigare bile faleše, spušil sem na dan najmenje deset komadov kubah, regalijah i drugih skupih cigarah, kaj me je na dan 50 a i 60 kr. koštalo. Vezda, odak je duhan i cigara podražala, odlučil sem iz pipe pušiti. Spušim vezda na dan do deset i više čibukov dobro zmešanoga od više felah a vsa i čibuk dojde mi na 1½ kr. Ovak anda skadim na dan 15 kr. a to mi bolje vu tek ide, nego sve najfueće naše cigare. Anda za ovo prisparanje, kak nebi bil dužen zahvalnosti gosponu ministru?

Kobilice.

Nezdavnja sva prijavili, da su se kobilice vu peštanskoj varmegiji pojavile ter vu občini Péczely veliki del setvah popasle, a vezda nam na novo glasi dohadajju, da su se gnjusne te i škodljive živinice i nadalje širiti i pomnožavati začele. Veli se, da su se spustile na občinu Maglód ter i ovde baš tak, kak predi vu Péczelyu, popasle i opustošile su najpredi sve sve tratine i i pašunike, a za ovimi vuništile su najveći del setvah tak, da je ljudstvo gladu obćenitomu izvršeno. Ljudstvo je vu jarke mori, slamom je žge, ali sve to samo malo basni.

Velika tuča.

Strahovita tuča opala je, kak nam prijavljaju iz aradske varmegije. Ledeni oblaki tirali su se od Szent-Mártona prema Vilagošu i Kuvinu ter su vu obsegu od 3—4 kilometera strahovito pomlatili sve setve, vrte i i sadujake. Vu Szent-Anni padala je tuča debela, kak su kokošja jajca ter strahovito pustošenje prouzrokovala. Anda nisu dosta bile velike povodnje v orsagu, nije dosta kvar gnjusnih šeregov kobilicnih, još mora i tuča siromašni naš narod pohadati! Kak bi onda mogli reći, da nam dobro ide?

Kolera.

Iz Trsta nam prijavljaju, da je vu Aziji velika kolera nastala. Vu Kašmiru vumrl je vu njoj od aprila do majsa 412 ljudih. Ovak pustoši med ljudmi strahoviti taj pravi azijski beteg vu Kattywaru, Assamu i Ahmedabadu. Malo samo vu menjoj meri pustoši kolera vu Bombayu, Kalkustii, Madrasu i vu Rangoon. Oblasti včinite su svemoguća da se kolera dalje neširi i k nam vu Europu neprenese, nu ipak se je bojati, da k nam prejde, kak je i druga pripetiti se znalo!

Novo proiznašastje.

I opet nekaj nov-ga! No za vezda ne ljudomorno sredstvo. Jeden francuzki oficir prenašal je spravu jeden taborski mikrofon, kojega zakopaju vu zemlju, zatim ga spoje s prostim telefonom a žice (štranje) spelaju vu drugi varoš kak jim je volja daleko. Po tom moreju veliko spoznati kolika sila neprijateljska približava se njihovomu varošu, ar telefon, s onim v zemlju zakopanim mikrofonom skopčan, sve pokaže. General Vincendon napravil je probu med Parizom i Montaubanu ter veli da mu je lepo za rukom počlo zeznati, kolika se sila približava.

Potres.

Iz maramarške varmegije nam prijavljaju, da je tam 21-ga juništa prilično jaki potres bil. Vu Rónaszéku i vu Szardoku trajal je više minutah i nekoliko hipov ter je vno go staujah spokvaril. Zidine su jako pupocale, gde su se i porušile, zato je vele dosta veliki kvar vu stanjih, osobito vu slabehih zidanah napravljen. Na sreću, da su se ljudi za vremena vugnuili i tak vu življenju ljudih nikakov kvar nanegen nije!